

Indikace k vyšetření protilátek proti SARS-Cov-2

Uvedení do problematiky:

Protilátky proti viru SARS-Cov-2 jsou zpravidla detekovatelné v séru během druhého týdne od prvních klinických projevů infekce, IgA a IgM protilátky se zpravidla objeví dříve, ale u většiny infikovaných brzy vymizí. IgG protilátky přetrvávají dlouhodobě (dle současných publikovaných dat minimálně 10 měsíců), ale u některých osob mohou být jejich koncentrace již kolem třetího měsíce sníženy. Přítomnost protilátek v séru je jednoznačnou známkou expozice viru nebo vakcinace a předpokládá se, že jejich sérová koncentrace má vztah i k úrovni ochrany, která je však podmíněna i dalšími imunitními mechanismy. Na osoby s prodělaným onemocněním by proto mělo být nahlíženo obdobně jako na vakcinované.

Je důležité, aby bylo stanovení protilátek proti SARS-Cov-2 jednoznačně klinicky či epidemiologicky indikované, nemělo by být vyšetřováno plošně u pacientů po prodělaném onemocnění ani po vakcinaci. Tento přístup lze připustit pouze v rámci séroprevalenčních studií. Následující tabulka shrnuje návrh indikací, při kterých doporučujeme vyšetření provádět.

Typ testu	Indikace	Vymezení	Úhrada	Indikující odbornost	Poznámka
EIA, CLIA a další imunoanalytické metody	Diagnostika postkovidových komplikací	PCR negativní nebo nevyšetřený pacient při symptomech odpovídajících postkovidovým komplikacím	hrazeno ZP	bez omezení	Postkovidové komplikace se mohou objevit i u subklinických pacientů, kteří neměli onemocnění diagnostikované
	Průkaz infekce v pozdější fázi onemocnění	PCR negativní nebo nevyšetřený pacient při pozdním vyšetření pro charakteristické příznaky COVID-19	hrazeno ZP	bez omezení	Někteří pacienti se mohou dostavit k vyšetření až v době, kdy je již PCR negativní

	Diagnostika infekce při náhodném průkazu slabé positivity PCR	bezpříznakový pacient s náhodně zjištěnou nízkou pozitivitou PCR (orientačně Ct > 35)	hrazeno ZP	bez omezení	Absence protilátkové odpovědi odliší časnou fázi akutního onemocnění od perzistence virové RNA po prodělaném onemocnění
	Posouzení přetrvávající imunitní odpovědi	pacient po prodělaném onemocnění COVID-19 nebo zájemce o vyšetření s pozitivním kontaktem	bez úhrady	samoplátce	Vyšetření protilátek může nahradit opakované antigenní testování u nevakcinovaných (v práci, ve školách, na kulturních akcích apod.) Jednorázové vyšetření po 3 měsících nahradí masové testování zdravých lidí, bude-li stále vyžadováno.
pacient, u kterého je vyšetření požadováno z důvodu nástupu do lůžkového zařízení, léčebného ústavu, lázní, sociálního ústavu		hrazeno ZP	lékař lůžkového zařízení nebo léčebného ústavu, lázeňského pracoviště, sociálního ústavu praktický lékař pro dospělé, praktický lékař pro děti a dorost	Vyšetření může nahradit testování nevakcinovaných při nástupu do nemocnice nebo léčebného ústavu	
pacient po prodělaném onemocnění COVID-19 před podáním vakcíny při nedostatku očkovacích látek		hrazeno ZP	bez omezení	Vyšetření umožní při nedostatku vakcíny odklad jejího podání u osob s protektivní hladinou protilátek	
	Vyšetření hladiny protilátek proti SARS-Cov-2 u potenciálního dárce rekonvalescentní plazmy	pacient po prodělaném onemocnění COVID-19 - zájemce o darování plazmy splňující kritéria potenciálního dárce	hrazeno ZP	praktický lékař pro dospělé, praktický lékař pro děti a dorost, hematolog	Je pravděpodobné, že při dostatku léčebných monoklonálních protilátek bude podávání rekonvalescentní plazmy stále méně časté

	<p>Posouzení imunitní odpovědi proti SARS-Cov-2 u imunokompromitovaných a imunodeficientních osob</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. pacient po transplantaci 2. pacient léčený vysokými dávkami imunosupresiv nebo biologickou léčbou ovlivňující tvorbu protilátek 3. pacient se závažnou imunodeficiencí 	<p>úhrada ZP</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. lékař transplantačního centra 2. lékař-specialista (např. hematolog, infektionista, revmatolog, pneumolog, nefrolog, ...) 3. imunolog 	<p>Poslední výsledky jednoznačně ukazují potlačenou až chybějící odpověď na vakcinaci u imunokompromitovaných.</p> <p>Indikováno je vyšetření IgG protilátek minimálně 2 týdny po podání vakciny</p>
	<p>Posouzení imunitní odpovědi po nadměrné reakci na podání první dávky vakciny</p>	<p>osoby se systémovou reakcí po podání první dávky vakciny ke zvažení odkladu druhé dávky</p>	<p>úhrada ZP</p>	<p>bez omezení</p>	<p>Nadměrná reakce může být způsobena předchozí subklinickou infekcí</p>